

توسعه پایدار و شاخص های مرتبط

دکتر محسن عربی

دکتر سید فرآمرا قرآنی

اقتصادی

بهار ۱۴۰۰

عنوان و نام پدیدآور	: عربی، محسن، -۱۳۳۸
مشخصات نشر	: تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۱۹۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: توسعه پایدار
Sustainable development	
شناسه افزوده	: قرآنی، سیدفرامرز، -۱۳۴۵
Ghorani, Seyed Faramarz :	شناسه افزوده
HC۷۹ :	ردہ بندی کنکره
۹۲۷/۳۳۸ :	ردہ بندی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی :	۸۹۲۱۰۲۲
اطلاعات رکورد :	فیبا
کتابشناسی	

عنوان : توسعه پایدار و شاخص‌های مرتبط

مؤلفان : محسن عربی، سیدفرامرز قرآنی

نشر و پخش : موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ : اول، ۱۴۰۱

ویراستار: امیر عربی

طراح جلد: فرزان مرادی

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

چاپ : فدک

قیمت : ۵۵۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۱۹۲-۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس : تهران میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی - نبش خیابان ۱۲ فروردین - ساختمان

ولیعصر - پلاک ۱۳۱۴ - طبقه سوم واحد ۹

www.ajtabegiti.com

فهرست عناوین

۷	پیشگفتار
۹	رشد و توسعه پایدار
۱۳	تاریخچه توسعه پایدار
۱۵	توسعه پایدار چیست؟
۲۰	ابعاد توسعه پایدار
۲۰	چالش های توسعه پایدار
۲۳	توسعه و تکامل
۳۸	نقش کسب و کار در توسعه پایدار
۴۰	سازمان های اداری
۴۰	بوروکراسی
۴۵	ساختمان و تحول اداری
۵۱	نقش تحقیقات
۵۱	تعداد دانشمندان و مهندسین بالقوه
۵۳	آموزش عمومی
۵۵	تعداد باسواندان و امید به زندگی
۵۶	مدیریت و سازماندهی
۵۶	هدف های سازمان
۵۷	سازماندهی و مدیریت
۵۹	مدیران کارآمد
۶۰	دولت و خط مشی
۶۰	نقش دولت
۶۵	توسعه سیاسی
۶۵	مشارکت سیاسی و مبارزات طبقاتی
۶۹	حوادث جهانی
۶۹	نقش انقلاب های بزرگ در فرآیند توسعه
۷۰	احزاب و گروه ها
۷۲	گروه های نفوذ

۷۳	توسعه فرهنگی
۷۳	هم افزایی فرهنگی
۷۳	کیفیت زندگی و توسعه انسانی (HDI).
۷۷	توسعه اقتصادی
۷۷	سرمایه گذاری های زیربنایی
۷۹	سرمایه و درآمد
۸۲	تولید ناخالص ملی
۸۴	رفاه اقتصادی
۸۵	جمعیت و فقر عمومی
۸۸	توسعه فنی
۸۸	ارتباطات و تکنولوژی اطلاعات
۹۲	رسانه های اجتماعی
۹۵	فناوری
۹۶	صنایع مادر
۹۷	صنعت پیمه
۹۷	صنعت کشاورزی
۹۸	محیط زیست و بهداشت و ایمنی
۹۸	محیط زیست
۱۰۱	بهداشت و ایمنی
۱۰۵	منابع

پیشگفتار

اصولاً توسعه زمانی معاً پیدا می‌کند که تأمین ملزمات زندگی بشر و افزایش رفاه جامعه اتفاق یافتد که در همین راستا تعدادی از جوامع با سرعت بیشتری در این مسیر گام برداشتند و روند توسعه خود را سال‌هاست که آغاز نموده‌اند و عده‌ای دیگر این حرکت به سوی توسعه را با تأخیر برنامه‌ریزی کرده‌اند.

به منظور تحقق این اهداف قطعاً افزایش بی‌رویه و شدید مصرف منابع طبیعی نشانه‌هایی از زندگی مصرف‌گرایی را با خود به دنبال خواهد داشت. الگوی مصرف جهانی، مشکلات و معضلات محیط زیستی را در مسیر توسعه کشورها مورد توجه قرار خواهد داد و یا فضایی ایجاد خواهد نمود که جنبه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی را دربر می‌گیرد.

نمود عینی تمام این تحول و توسعه پس از جنگ جهانی دوم خود را به انسان، ناخواسته تحمیل نمود.

خسارات‌های زیست محیطی و پیامد آن هزینه تأمین شرایط زندگی بشر در صورت افزایش بی‌رویه این منابع به راستی که بحرانی را به کشورها دیگته خواهد کرد که عدم توجه به این بحران‌های خواسته و یا ناخواسته نابودی نسل بشر را در طی خواهد داشت. شناسایی عوامل توسعه پایدار حدود نیم قرن است که در نظام اقتصادی جهان با تلاش‌های علمی دانشمندان علوم مختلف با محوریت منابع، جمعیت، غذا و تکنولوژی شروع شده است. ما هم به سهم خود بر آن شدیم از زوایای مختلف این عوامل را به عنوان ابزارهای تحلیلی توسعه پایدار مورد توجه قرار دهیم شاید بخشی از نگرانی‌های اصلی جوامع بشری را به دلیل گستردگی جنبه‌های پایداری توسعه و حفظ الگوی

صرف را برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان به بیانی ساده و روان در مجموعه هر چند خلاصه و اندک برای علاقه‌مندان به این مقوله فرا رویتان قرار داده تا در استفاده از منابع طبیعی به نسل‌های آتی خسارت‌های غیر قابل جبرانی را تحمیل نماییم.

توسعه پایدار نیازمند استفاده از همه ظرفیت‌ها و توانایی‌های است و لازمه‌ی آن قطعاً داشتن شاخص‌های اندازه‌گیری برای دستیابی به اهداف آن است و این فرایند در هم‌تئیده با تمامی بخش‌های مرتبط با زندگی اجتماعی است که با خود تحول کیفی را هم نیز به دنبال دارد و این تحول اساسی مستلزم ایجاد تغییر همه جانبه در ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و فنی می‌باشد.

محسن عربی - سید فرامرز قرآنی

بهار ۱۴۰۱